

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากผลของการพัฒนาทางด้านการคมนาคมขนส่ง การอุตสาหกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะผลกระทบจากการพัฒนาเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารในยุคปัจจุบัน ที่ทำให้ประชากรโลก สามารถติดตามข่าวสารต่างๆ ได้ทั่วทุกมุมโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรม ข่าวบุคคล ชุมชน และหน่วยธุรกิจต่างๆ ทั่วทั้งโลก ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ยุคปัจจุบันนี้ถูกเรียกว่ายุคโลกาภิวัตน์ การสื่อสารในยุคนี้มีความสะดวกรวดเร็วเป็นการสื่อสารที่ไร้พรมแดน กล่าวคือไม่ว่าประชาคมโลกจะอยู่ ณ จุดใด ก็สามารถรับรู้ถึงเรื่องราวข่าวสารซึ่งกันและกันได้ หรือรับรู้ผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งที่อยู่ใกล้และไกลได้ทันทั่วทั้งที่และทันเหตุการณ์ การค้าขายข้ามแดน การเรียนรู้วัฒนธรรม และการเรียนรู้การสื่อสารด้วยภาษาที่แตกต่างจากของตนเองเริ่มเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และเป็นที่ ต้องการมากขึ้นเรื่อยๆ ของประชาคมโลก โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาที่สองเพื่อรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านบันเทิง วัฒนธรรม การท่องเที่ยว เหตุการณ์สำคัญๆ ที่น่าสนใจที่เกิดขึ้นทั่วโลก ดัง ศรีวิไล พลมณี (2545, หน้า 14) กล่าวว่า ... “ปัจจัยต่อมาที่ส่งเสริมให้เกิดกระแสการเรียนรู้ภาษาที่สองก็คือ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม”... และยังสอดคล้องกับ Myriam & Callon (1992, หน้า 852) กล่าวว่า เหตุผลที่ต้องเรียนภาษาต่างประเทศก็คือ การสืบเนื่องมาจากผลกระทบทางการเมือง สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจในเวลาเดียวกัน สาเหตุเหล่านี้ทำให้เกิดความต้องการในการเรียนภาษาต่างประเทศขึ้น ด้วยสาเหตุนี้ความพยายามในการเรียนรู้และเข้าใจในภาษาเป้าหมายที่ตนเองสนใจจึงเป็นที่นิยมของประชากรโลกมากขึ้น ผู้คนเริ่มเห็นความสำคัญของภาษาที่สอง ซึ่งภาษานั้นนอกจากจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารแล้ว ภาษายังเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการบันทึกและถ่ายทอดทางวัฒนธรรมโดยสามารถจำแนกความสำคัญของภาษาได้พอสังเขปดังนี้

ความสำคัญของภาษาสามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร มนุษย์ต้องใช้ภาษาพูดสื่อสารกับคนที่อยู่รอบข้าง เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดและความต้องการของตน
2. ภาษาเป็นบทบาทสำคัญที่ทำให้คนในชาติที่พูดภาษาเดียวกันมีความผูกพันต่อกัน ทำให้เกิดความสำนึกในเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านการเมืองเศรษฐกิจและสังคม
3. ภาษาเป็นภาพสะท้อนของความเจริญทางสังคม กล่าวคือ ภาษาประจำชาติที่ใช้สืบทอดถ่ายทอดกันมานั้นจะผูกพันกับสังคมของผู้ใช้ภาษาอย่างใกล้ชิด คำศัพท์ที่มีในภาษาจะแสดงให้เห็นลักษณะความเป็นอยู่ อาหารการกิน ความเชื่อ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ ของสังคมนั้นๆ ดังนั้นผลของการพัฒนาสังคมย่อมมีผลต่อภาษาด้วย ภาษาจึงเป็นหลักฐานแสดงอารยธรรมต่างๆ ของสังคม เช่น ศิลปะ ศาสนา วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

บทบาทของภาษายุคโลกาภิวัตน์

ในยุคนี้ผู้คนมีความเชื่อว่าการมีความรู้ทางภาษามากกว่าหนึ่งภาษามีความสำคัญมากกว่าในอดีต ในส่วนของภาษาในภูมิภาคเอเชีย เช่น ภาษาจีน ภาษามลายู ภาษาเกาหลี ภาษาเวียดนาม และภาษาญี่ปุ่น ได้เป็นที่นิยมในการเรียนการสอนตามสถาบันต่างๆ สำหรับภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็เริ่มเป็นที่สนใจมากขึ้นและได้ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรต่างๆ ในสถาบันการศึกษาทั่วโลก ดัง ศรีวิไล พลมณี (2545, หน้า 14) กล่าวว่า ...“การเรียนการสอนภาษาที่สองในฐานะภาษาต่างประเทศในยุคปัจจุบันมีความนิยม และแพร่หลายมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในยุค 2000 ยุคสหประชาชาติใหม่ ยุคข้อมูลข่าวสาร ยุคโลกาภิวัตน์ ภาษาไทยได้ถูกจัดอยู่ในสาระบบระดับโลกในปัจจุบันนี้ด้วย สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ทั่วโลกได้เปิดสอนหลักสูตรภาษาไทย หรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย เช่น หลักสูตรเอเชียศึกษา หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษารวมแล้วประมาณ 114 สถาบัน กระจายอยู่ใน ทวีปเอเชีย ยุโรป อเมริกา และออสเตรเลีย”

จากความเห็นข้างต้นจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศยุคปัจจุบันนี้เป็นที่นิยมในการศึกษาเพิ่มขึ้นมากกว่าในอดีต สำหรับในภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ตะวันออกเฉียงใต้นอกจากที่ประเทศมาเลเซียแล้วยังมีการเรียนการสอนภาษาไทยที่ประเทศสิงคโปร์ด้วย โดยมีการเปิดการเรียนการสอนที่ มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ มีชื่อย่อว่า NUS เป็นมหาวิทยาลัยประจำชาติของประเทศสิงคโปร์ตั้งอยู่ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ NUS ได้รับการจัดอันดับจากจากนิตยสาร Times Higher Education-QS World University Rankings เมื่อปี

ค.ศ. 2009 (2552) ให้อยู่ในลำดับที่ 30 ในระดับสากล และถูกจัดให้อยู่ในลำดับที่ 10 ในระดับเอเชีย ซึ่ง NUS ได้ให้ความสำคัญทางวิชาการทุกด้านด้วยดีตลอดมา สำหรับด้านภาษาต่างประเทศนั้น NUS ได้เปิดให้มีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1993 (พ.ศ. 2536) จนถึงปัจจุบัน โดยแบ่งเป็นภาษาในกลุ่มประเทศต่างๆดังนี้ กลุ่มประเทศเอเชียใต้ คือ ภาษาฮินดี (ทมิฬ, อินดู) ภาษาในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก ได้แก่ ภาษาจีน ภาษาเกาหลี ภาษาญี่ปุ่น ภาษาต่างประเทศในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ภาษาไทย ภาษามลายู ภาษาอินโด ภาษาเวียดนาม และภาษาต่างประเทศในกลุ่มประเทศยุโรป ได้แก่ ภาษาเยอรมัน และภาษาฝรั่งเศส ในการจัดการเรียนการสอนภาษาในฐานะภาษาต่างประเทศนั้น NUS มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้สนใจอีกหน่วยงานหนึ่งชื่อว่า NUS Extension ที่ได้รวบรวมและจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจากภูมิภาคต่างๆ เป็นหลักสูตรระยะสั้นสำหรับนักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่สนใจเรียนภาษาที่สอง การเรียนการสอนมีทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์และวันเสาร์ตอนกลางวันซึ่งภาษาไทยก็เป็นหนึ่งในกระบวนวิชาภาษาต่างประเทศที่ได้รับความนิยมเรียนอย่างมากที่ NUS Extension การเรียนการสอนภาษาไทยที่ NUS Extension มีตั้งแต่ระดับพื้นฐานไปจนถึงระดับสูง คือ ภาษาไทย 1-6 นักศึกษาที่มาเรียนที่นี่มีทั้งศิษย์เก่าจาก NUS นักธุรกิจ พนักงานจากทุกแขนงอาชีพและผู้สนใจ

แบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

แบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศในปัจจุบันสามารถสรุปได้ 2 ประเภท คือ

ประเภทที่หนึ่ง เป็นแบบเรียนภาษาไทยที่ผู้แต่งใช้ระบบอักษร โรมัน ในการเรียนการสอน แต่เนื่องจากอักษรโรมันไม่สามารถถ่ายทอดเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยได้ทั้งหมด จึงส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากไม่สามารถออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน ซึ่งลักษณะเด่นด้านหนึ่งของภาษาไทย คือ เป็นภาษาที่สามารถเปลี่ยนแปลงความหมายได้ด้วยเสียง ดัง Brown (1967, หน้า 11) กล่าวว่า ภาษาไทยเป็นภาษาที่ความหมายของภาษานั้น ขึ้นอยู่กับเสียงวรรณยุกต์ที่เปล่งออกมาซึ่งหมายความว่าแม้ว่าผู้เรียนจะมีความเข้าใจในหลักภาษาไทย แต่ถ้าไม่สามารถออกเสียงให้ชัดเจนก็จะทำให้เกิดการเข้าใจผิดสื่อสารกันไม่รู้เรื่อง การสนทนาก็จะไม่สามารถบรรลุผลได้ตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร ดังนั้นแบบเรียนประเภทนี้จึงไม่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่ สถาบัน NUS Extension ตามสภาพจริง เนื่องจากแบบเรียนดังกล่าวไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และไม่มีการถ่ายทอดเสียงวรรณยุกต์ได้อย่างเป็นระบบ ทำให้การออกเสียงที่ถูกต้องและชัดเจนเป็นเรื่องยากมากขึ้นสำหรับผู้เรียน เพราะไม่มีหลักในการฝึก

ประเภทที่สอง เป็นแบบเรียนที่มีการใช้เครื่องมือทางภาษาศาสตร์ “ สัทอักษร ”

(Phonetic) ช่วย ในการเรียนการสอน แบบเรียนประเภทนี้จะมีระบบการเรียนการสอนวิธีการถ่ายเสียงที่ชัดเจน และเป็นระบบสามารถช่วยผู้เรียนออกเสียงได้ชัดเจนและง่ายขึ้น หากแต่ว่าบทเรียนของแบบเรียนประเภทนี้โดยมากจะเริ่มต้นการเรียนการสอนจากการฝึกทักษะการฟังก่อนโดยผู้เรียนฟัง คำศัพท์ หรือ บทสนทนาจากผู้สอนแล้วพูดตามเป็นต้น

ซึ่งจากการวิเคราะห์ผู้เรียนด้วยวิธีการสังเกตตามสภาพจริง และจากประสบการณ์การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศของผู้วิจัยที่ ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และที่สถาบัน NUS Extension ตั้งแต่เริ่มสอนครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. 2003 (พ.ศ. 2546) จนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยเชื่อว่าการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ทักษะที่ควรมาก่อนในการเรียนภาษาที่สองผู้เรียนควรเริ่มต้นการเรียนรู้ภาษาจากทักษะการอ่านก่อน โดยใช้เครื่องมือทางภาษาศาสตร์เป็นตัวช่วยในการฝึกฝนการอ่านอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านภาษาศาสตร์ และไม่คุ้นเคยกับสัญลักษณ์แทนเสียง (Phonetic Symbol) ได้รู้จักและเรียนรู้วิธีการออกเสียงจากสัญลักษณ์แทนเสียงต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและถูกวิธีจากการอ่านอย่างง่ายก่อน วิธีการนี้จะส่งผลดีต่อการพัฒนาความสามารถด้านการพูด และการฟังของผู้เรียนให้ดีขึ้นตามลำดับมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ Underhill ที่ได้จัดการสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศด้วยการประยุกต์ใช้ “ตัวอักษรสัทศาสตร์” ให้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาที่ภาควิชาศึกษาศาสตร์ที่ University of Oxford เมื่อเดือน สิงหาคม 2551 ประเทศอังกฤษ ชื่อเรื่อง Seminar for English Language Teachers, department for continuing education ประเทศอังกฤษ ผู้เข้าร่วมสัมมนาเป็นอาจารย์สอนภาษาในฐานะภาษาต่างประเทศ จากหลายสถาบันการศึกษา ทั้งจากภูมิภาคเอเชีย และยุโรปซึ่ง Underhill (2008 : DVD การสัมมนา) ได้ใช้หลักสัทศาสตร์ (Phonetic) เป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนการสอนภาษา และได้เสนอให้อาจารย์ผู้สอนเริ่มต้นการสอนภาษาด้วยการแนะนำ “สัทอักษร” (Phonetic Alphabet) และฝึกฝนทักษะการอ่านด้วยสัทอักษรแก่ผู้เรียนก่อน โดยเน้นความสามารถในการจำเสียงของสัญลักษณ์ หรือ ตัวอักษรสัทศาสตร์ที่ใช้แทนเสียงแต่ละตัวให้แม่นยำ แล้วสามารถถ่ายเสียงออกมาให้ได้ถูกต้องด้วยการฝึกทักษะการอ่านอย่างง่ายก่อน แล้วจึงจะเริ่มการสอนทักษะการฟังและทักษะการพูด ซึ่งผลการทดสอบจากการทดลองในการสัมมนาปรากฏว่าผู้เรียนภาษาที่สองที่ได้รับการแนะนำ “สัทอักษร” และการฝึกฝนทักษะการอ่านก่อนสามารถ เรียนรู้ทักษะการฟังและการพูดได้อย่างรวดเร็วพร้อมทั้งสามารถออกเสียงได้ชัดเจน

ลักษณะแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่ สถาบัน NUS Extension

สำหรับการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่สถาบัน NUS Extension อาจารย์ผู้สอนจะเป็นผู้จัดเตรียมเอกสารการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอนที่คิดว่าเหมาะสมกับความต้อง การของผู้เรียนขึ้นมาเอง ซึ่งเชื่อว่าจะสามารถใช้ได้กับผู้เรียนที่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม แต่เนื่องจากว่ามีอาจารย์สอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่สถาบัน NUS Extension มากกว่าหนึ่งท่าน โดยแต่ละท่านต่างก็มีความเป็นเอกเทศในการจัดทำเอกสารแบบเรียนและสื่อการสอนของตนเอง เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งจะใช้และสร้างชิ้นใหม่เมื่อเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนจึงทำให้แบบเรียนที่ใช้อยู่มีความหลากหลายและไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ส่งผลกระทบท่อมาตรฐานการใช้ภาษาไทยของผู้เรียน และเกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน กล่าวคือ เนื่องจากผู้เรียนที่ได้รับการเรียนการสอนจากแบบเรียนที่ไม่ตรงกันทำให้ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยแตกต่างกันมาก ทำให้ประสบปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่สถาบัน NUS Extension มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ประเทศสิงคโปร์ โดยเฉพาะผู้เรียนที่ศึกษาภาษาไทยต่อในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากการเรียนการสอนในระดับพื้นฐานจากแบบเรียนที่แตกต่างกันเมื่อมีการใช้กิจกรรมการเสริมทักษะหรือการแสดงบทบาทสมมติในชั้นเรียน ผู้เรียนมักจะพบว่าเพื่อนร่วมชั้นบางคนได้มีโอกาสเรียนในเนื้อหา และคำศัพท์บางอย่างที่ตนไม่เคยได้เรียนมาก่อน

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้เรียนทำให้เกิดความประหม่า ขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาของตนเอง และส่งผลกระทบทางด้านจิตวิทยา กล่าวคือ ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดแรงจูงใจในการตอบคำถาม รวมทั้งทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจในการร่วมทำกิจกรรมต่างๆในชั้นเรียนขาดเรียนบ่อยๆและยังเป็นการสร้างทัศนคติด้านลบให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนภาษาไทยนั้นเรียนยาก

นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อเนื่องในด้านการดำเนินการเรียนการสอน กล่าวคือ ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอน น่าเบื่อ ไม่ราบรื่น ผู้เรียนเกิดความสงสัยเกี่ยวกับคุณภาพของสถาบัน ผู้วิจัยเองขณะที่สอนที่ NUS Extension ก็ได้ประสบกับปัญหาเหล่านี้ เนื่องจากต้องย้อนกลับไปอธิบายเนื้อหาที่ผู้เรียนบางคนไม่ได้เรียนทำให้เสียเวลาและเสียบรรยากาศของการเรียนการสอน เป็นเหตุให้การสอนเกิดการติดขัดไม่ราบรื่น ไม่เป็นไปตามความตั้งใจและไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนการสอนที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับ พรณี ชูทัย (2522, หน้า 261-263) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต่างปรารถนาให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ดำเนินไปอย่างราบรื่น และผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งบรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ความปรารถนาเป็นจริง

บรรยากาศในการเรียนการสอนภาษา

ในการเรียนการสอนภาษาบรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริม ความสนใจใคร่รู้ และใคร่เรียนต่ออย่างมากผู้เรียน ในชั้นเรียนที่มีบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความราบรื่นระหว่างดำเนินการเรียนการสอน โดยเฉพาะชั้นเรียนที่มีผู้เรียนที่มีความรู้ในระดับเดียวกันไม่แตกต่างกัน มากย่อมเป็นแรงจูงใจภายนอก ที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจการเรียนและจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกกับการทำกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียนซึ่งสอดคล้องกับ การสำรวจเอกสารงานวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531, หน้า ค) ที่ได้ค้น พบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่ง ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียนและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เพื่

แบบเรียนที่เหมาะสมในการเรียนการสอนภาษาไทยที่สถาบัน NUS Extension

เนื่องจากแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศในปัจจุบัน ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น นอกจากจะไม่สามารถตอบสนองความต้องการแล้ว ยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันของผู้เรียนภาษาไทย ที่ สถาบัน NUS Extension เนื่องจากแบบเรียนดังกล่าวไม่มีความทันสมัย ความหลากหลายมากเกินไป ประกอบกับแต่ก่อนความนิยมการเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศยังไม่เป็นที่แพร่หลาย การสร้างหลักสูตร และตำราเรียนในด้านนี้ ส่วนมากจึงมาจากการอบรมและการสัมมนาแต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันนี้การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศได้รับความนิยมมากขึ้น ทำให้ความต้องการแบบเรียนที่เหมาะสมมีมากขึ้นตามลำดับ

ด้วยสาเหตุการขาดแคลนแบบเรียนที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่สถาบัน NUS Extension และได้ส่งผลทำให้เกิดปัญหาในระดับต่างๆ ตามมาดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สถาบัน NUS Extension จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงแบบเรียนภาษาไทย เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาไทยที่ NUS Extension เป็นไปอย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้เพื่อตอบสนองให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับ นโยบาย หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้ได้เอกสารแบบเรียนที่ชัดเจน สมบูรณ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เหมาะสม ต่อความต้องการของผู้เรียน วิถีชีวิต วัฒนธรรม และ

สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ รวมทั้งสามารถทำให้หลักสูตรบรรลุเป้าประสงค์ได้อย่างสมบูรณ์ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสร้างแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ในแต่ละระดับให้มีมาตรฐานระดับเดียวกัน ด้วยสาเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยในเรื่องนี้เพื่อแก้ไขและป้องกันการเกิดปัญหาดังกล่าว

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นการวิจัยเพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐาน ผลจากการวิจัยผู้วิจัยเชื่อว่าจะทำให้ได้แบบเรียนที่มีคุณภาพสามารถแก้ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทย และความสามารถทักษะการพูดของผู้เรียนได้ และในวงกว้างแบบเรียนนี้จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับผู้เรียนที่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อนึ่งแบบเรียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศที่ที่สถาบัน NUS Extension จะเป็นแบบเรียนที่มีการเน้นการฝึกการออกเสียงให้ได้อย่างชัดเจนด้วยเครื่องมือทางภาษาศาสตร์ มีการเสริมทักษะต่างๆด้วยกิจกรรมเสริม ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และที่สำคัญผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

1.2 ทฤษฎีและแนวทางการสร้างแบบเรียน

แนวทางการสร้างแบบเรียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศที่สถาบัน NUS Extension เพื่อให้ได้แบบเรียนที่สนองความต้องการของผู้เรียน ผู้วิจัยได้สำรวจทัศนคติในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน วัฒนธรรมไทย จิตวิทยาที่เกี่ยวกับความทรงจำ เช่น ค่านิยมในการเรียนภาษาไทยเป็นต้น ด้วยแบบสอบถาม ดังระพินทร์ ฉายวิมล (2545) กล่าวว่า จิตวิทยาเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างหลักสูตรเพราะต้องนำไปใช้กับผู้เรียนที่เป็นมนุษย์เราจึงต้องอาศัยหลักจิตวิทยา ดังนั้นผู้สอนต้องเลือกหลักการต่างๆมาประยุกต์ใช้ให้ได้อย่างเหมาะสมในการสร้างขั้นตอนการสำรวจความต้องการและสภาพของผู้เรียนรวมทั้งการมีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดเห็นของผู้เรียนนั้น เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นซึ่งวิธีการนี้จะทำให้สามารถมองเห็นสภาพปัญหาต่างๆได้เด่นชัดมากขึ้นซึ่งใน การเลือกรูปแบบการสร้างแบบเรียนมาเป็นต้นแบบ ผู้วิจัยจะต้องคำนึงถึงข้อดีข้อเสียของรูปแบบแต่ละรูปแบบและต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้วย แล้วจึงนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดจุดประสงค์ในแบบเรียน

อนึ่งในการสร้างแบบเรียนที่ได้นั้น ไม่ควรยึดรูปแบบในการสร้างเพียงรูปแบบเดียว โดยทั้งนี้ควรมีการผสมผสานรูปแบบต่างๆ เพื่อให้การเรียนการสอนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของแต่ละยุคสมัยตามความเหมาะสม

แนวคิดทฤษฎี การสร้างแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ที่สถาบัน NUS Extension ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยไม่ได้ยึดรูปแบบ ทฤษฎีการสร้างแบบเรียนเพียงรูปแบบเดียว ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพสถานการณ์ ในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการสร้างแบบเรียนตามความเหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทฤษฎีการสร้างสื่อการสอนการออกแบบระบบที่ต่อมาได้มีการนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ สื่อการเรียนการสอนอย่างกว้างขวางของ Seel and Glasgow, (1998) ทฤษฎีนี้เรียกว่า Generic ID Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่

1. การวิเคราะห์
2. การออกแบบ
3. การพัฒนา
4. การนำไปทดลองใช้
5. และการประเมินผล

ซึ่งนิยมเรียกตามอักษรตัวแรกของคำโดยย่อว่า ADDIE Model และทฤษฎีการสร้างสื่อ การสอนของ Branson, (1978) The IPISD Model (The Inter-services Procedures for Instructional Systems Development) อ้างถึงใน Gustafson (1997, pp. 62) ได้กล่าวว่า IPISD Model ที่ได้ถูกพัฒนาขึ้น โดยกองทัพสหรัฐอเมริกา และ ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยฟลอริดา จากผลการพัฒนาดังกล่าวทำให้เกิดการพัฒนาระบบการสอนขึ้น ซึ่ง สุภณิดา ปุสุรินทร์คำ (2550) กล่าวว่า IPISD Model นั้นถึงแม้จะเป็นรูปแบบของการฝึกอบรม แต่เมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบระบบการผลิตสื่อการเรียนการสอนแล้วก็สามารถนำไปใช้ได้ดี โดยจะเริ่มต้นด้วยขั้นตอนการวิเคราะห์ที่จะต้องวิเคราะห์ในภาระงานที่มีความเฉพาะเจาะจงได้เป็นอย่างดีสำหรับการผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะบางสาขาวิชาที่มีความเฉพาะด้าน รูปแบบ ของ IPISD Model ที่นำมาประยุกต์ใช้ในด้านกรสร้างสื่อการเรียนการสอนประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

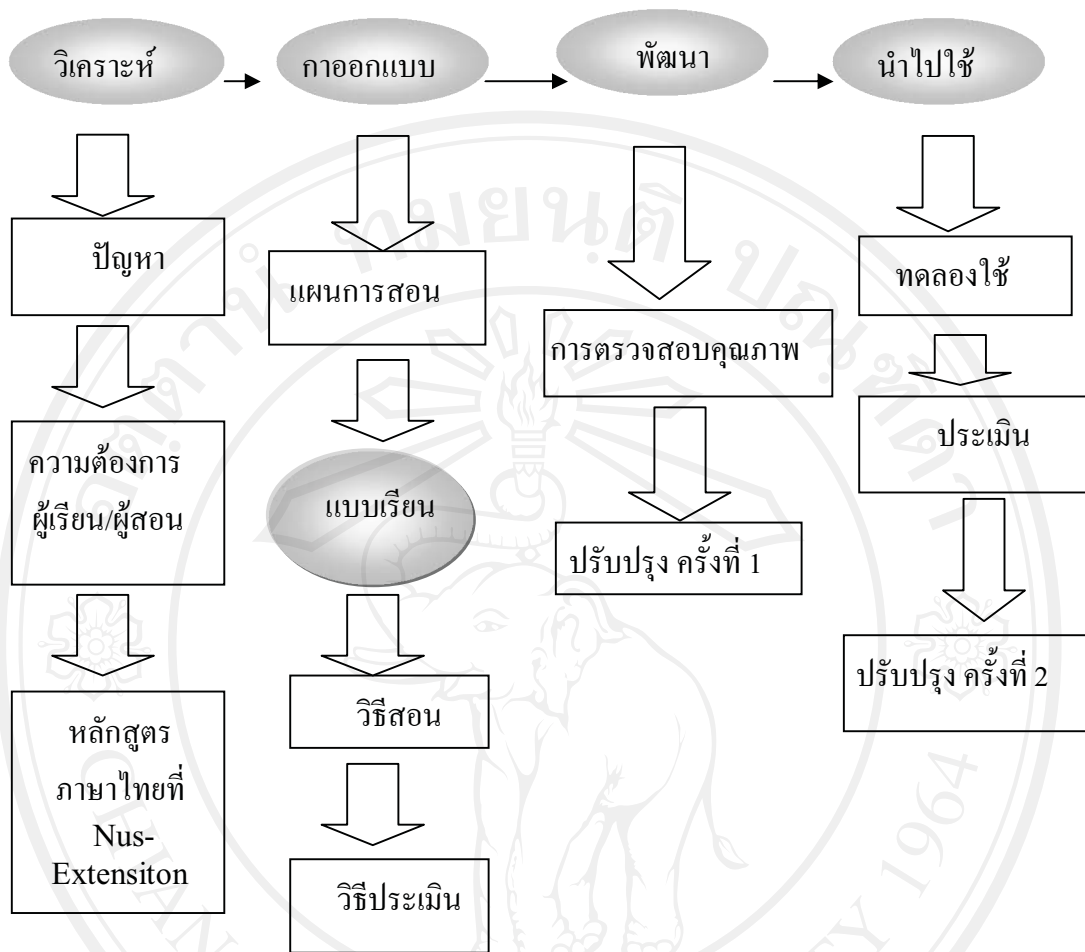
1. การวิเคราะห์
2. การออกแบบ
3. การพัฒนา
4. การนำไปใช้
5. การควบคุม

หลังจากผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างสื่อการสอนการสร้าง หลักสูตร และการสร้างแบบเรียนจากเอกสารและตำราต่างๆแล้ว สามารถสรุปขั้นตอนในการสร้าง

แบบเรียนสำหรับสถาบัน NUS Extension มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ประเทศสิงคโปร์ ได้
ดังนี้

1. สำรวจปัญหา วิเคราะห์ และพิจารณาความต้องการ หรือความจำเป็นของผู้เรียน
2. ศึกษาทบทวนจุดมุ่งหมายหลักสูตร / ร่างหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศสำหรับสถาบัน NUS Extension
3. สร้างแผนการสอน และแบบเรียน
4. กำหนดวิธีการประเมินแบบเรียน
5. เลือกรูปแบบในการสร้างแบบเรียน
6. คัดเลือกเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการสอน
7. ประเมินผลการเรียนรู้ก่อนทดลองใช้แบบเรียน
8. นำแบบเรียนไปทดลองใช้
9. ประเมินผลการเรียนรู้หลังการทดลองใช้แบบเรียน
10. ประเมินแบบเรียน
11. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแบบเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

รูปที่ 1 Model การสร้างแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐานสำหรับ
นักศึกษาชาวต่างประเทศที่ สถาบัน NUS Extension มหาวิทยาลัยแห่งสิงคโปร์

1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐานที่สถาบัน NUS Extension มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ประเทศสิงคโปร์
2. เพื่อพัฒนาความสามารถใช้ภาษาไทยของผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่สถาบัน NUS Extension มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ประเทศสิงคโปร์

1.4 ขอบเขตและข้อจำกัดการวิจัย

1. แบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศสำหรับสถาบัน สถาบัน NUS Extension มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ จะเป็นแบบเรียนสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศที่เน้นการฝึกฝนในทักษะการพูดและทักษะการฟังที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ในชีวิตประจำวัน
2. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะสร้างแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศที่สถาบัน NUS Extension มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ โดยไม่คำนึงถึงเพศ และวุฒิการศึกษาของผู้เรียน
3. การหาประสิทธิภาพของแบบเรียนภาษาไทยระดับพื้นฐานสำหรับสถาบัน NUS Extension จะเป็นการทดลองใช้กับผู้เรียนเพียงครั้งเดียว เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเวลาในการสอนที่สถาบัน NUS Extension ของผู้สอนแต่ละท่าน และจำนวนผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนที่ไม่แน่นอน
4. ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตด้านประชากร ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้าน ตัวแปร ในการวิจัยดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาในการวิจัย คือ นักศึกษาชาวต่างประเทศ และ ผู้สนใจ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้เรียน” ที่ลงทะเบียนเรียนภาษาไทยระดับพื้นฐานที่สถาบัน NUS Extension ประเทศสิงคโปร์

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการวิจัย คือแบบเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐานซึ่งเป็นแบบเรียนที่สร้างขึ้นมาจากจุดประสงค์ของหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่มุ่งเน้นความสามารถด้านการใช้ทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน

ดังนั้นเนื้อหาในแบบเรียนจึงเน้นที่ความสามารถในการใช้ภาษา การออกเสียงได้ชัดเจน และโครงสร้างของภาษาของผู้เรียน โดยผู้วิจัยเป็นผู้คัดเลือกเนื้อหาในแบบเรียน ทั้งนี้เพื่อให้เห็นปัญหา และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ตรงจุด ผู้วิจัยสำรวจความต้องการพื้นฐานของผู้เรียน และผู้สอนด้วยแบบสอบถาม และรวมถึงข้อมูลจากการสังเกตจากสถานการณ์จริงที่ผู้เรียนได้ ประสบอยู่เสมอทั้งจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน และที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวันจากการใช้ ภาษาในกิจกรรมต่างๆในชีวิตจริง เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพความต้องการและเจตคติของผู้เรียน ที่มีต่อภาษาไทยในด้านต่างๆ จากนั้นจึงนำข้อมูลมาเรียบเรียงเนื้อหาตามความเหมาะสม เนื้อหาใน แบบเรียนจะเริ่มจากระดับง่ายไปยากตามความเหมาะสม ซึ่งในแต่ละบทจะมีการฝึกการออกเสียง โดยใช้เครื่องมือทางภาษาศาสตร์ช่วยในการเรียนการสอน

ขอบเขตด้านตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ การใช้แบบเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ระดับพื้นฐานในการเรียนการสอน

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศของผู้เรียนที่ได้รับการสอนด้วยแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐาน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐาน หมายถึง การสร้างเอกสารในรูปแบบตำราสำหรับการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ที่สถาบัน NUS Extension มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์

2. นักศึกษาชาวต่างชาติ หมายถึง นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์และบุคคลทั่วไปที่สนใจเรียนภาษาไทย ที่ลงทะเบียนเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ที่สถาบัน NUS Extension

3. ความสามารถในการใช้ภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารประเมินได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน การทำแบบทดสอบหลังเรียน การแสดงบทบาทสมมติ และ การทดสอบทักษะการพูด เมื่อเรียนจบ

1.6 แนวคิดทฤษฎีการสร้างแบบเรียน

เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ และให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการ วิธีชีวิตเศรษฐกิจ สังคม และเป้าประสงค์ของผู้เรียน รวมถึงสภาพการณ์ด้านวัฒนธรรมและการเมืองในยุคปัจจุบัน ผู้วิจัยได้สร้างแบบเรียนขึ้น โดยการประยุกต์ใช้จากทฤษฎีการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ ไม่ได้ยึดรูปแบบทฤษฎีการสร้างแบบเรียนเพียงรูปแบบเดียว ผู้วิจัยได้ประยุกต์รูปแบบทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีการสร้างแบบเรียนตามความเหมาะสม โดยเฉพาะทฤษฎี The IPISD Model (The Inter-services Procedures for Instructional Systems Development) (คู่มือที่ 1 ประกอบ) ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์
2. การออกแบบ
3. การพัฒนา
4. การนำไปใช้
5. การควบคุม

จากนั้นจึงนำแบบเรียนไปตรวจสอบหาคุณภาพ ก่อนที่จะนำไปใช้จริง

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การสร้างแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ ผู้สอนและผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐานที่สถาบัน NUS Extension มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ประเทศสิงคโปร์ ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และจะเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศในระดับสูงต่อไป